

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Валерій МАРЧЕНКО

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В6 «Перформативні мистецтва»
Спеціалізація	В6.03 «Хореографічне мистецтво»
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	«Хореографія»
Вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна, заочна
Навчальний рік	2025/2026
Кількість кредитів ECTS	22/660
Мова викладання, навчання й оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	залік, екзамен

Розробник:

Шумілова Вікторія Віталіївна, доцент, заслужена артистка України, доцент кафедри хореографії

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Завідувач кафедри хореографії
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Мирослав ВАНТУХ

ПОГОДЖЕНО з гарантом освітньої програми «Хореографія»

Гарант освітньої програм

Наталія КОРИСЬКО

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна *«Методика виконання класичного танцю»* передбачена ОП «Хореографія» зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Відповідно до навчального плану навчальна дисципліна є обов'язковою і вивчається здобувачами вищої освіти на 1–4 курсах з першого по восьмий семестри. Формою підсумкового контролю є залік, екзамен. Загальна кількість годин – 660 (кредитів ЄКТС – 22).

Денна форма: контактні години: лекційні – 16 год., практичні – 180 год.; індивідуальні – 24 год., модульний контроль – 44 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 396 год.

Заочна форма: контактні години: лекційні – 4 год., практичні – 52 год.; модульний контроль – 16 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 588 год.

Дисципліна є важливою, оскільки є базовою у системі вищої освіти у процесі фахової підготовки хореографів і слугує теоретичним і практичним фундаментом для оволодіння всього комплексу хореографічних дисциплін. Предметом вивчення є класичний танець, його теорія, понятійний апарат, методика виконання рухів і вправ. Теоретичний курс охоплює такі питання: основні етапи формування системи класичного танцю, методику побудови заняття, принципи його музичного оформлення, методику створення комбінацій. Практичний курс спрямований на опанування методики виконання та викладання основних елементів і рухів класичного танцю, засвоєння принципів поєднання рухів у комбінації, розвиток координаційних прийомів, музичності та виразності виконання, формування навичок аналізу й удосконалення техніки танцю.

Самостійна робота передбачає позааудиторну роботу здобувачів з літературними джерелами, відеоматеріалами; конспектування теоретичного матеріалу з метою систематичного накопичення та поглиблення знань; розвиток навичок самовдосконалення й творчого використання здобутих знань у практичній роботі.

Індивідуальні заняття підпорядковані удосконаленню опанованих рухів і вправ. Теми занять визначаються викладачем залежно від рівня підготовки, темпів засвоєння матеріалу кожним здобувачем.

Навчальна дисципліна *«Методика виконання класичного танцю»* пов'язана з такими обов'язковими дисциплінами: *«Історія хореографії»*, *«Методика викладання народно-сценічного танцю»*, *«Методика викладання українського народно-сценічного танцю»*, *«Мистецтво балетмейстера»*, *«Методика виконання сучасного танцю»*, *«Практикум з партерного тренажу»*, *«Практикум з історико-побутового танцю»*, *«Практикум з бальної хореографії»*, *«Зразки хореографії»*, *«Методика роботи з хореографічним колективом»*.

2. Мета дисципліни – надання здобувачам вищої освіти теоретичних і практичних знань з класичного танцю, що сприятиме набуттю вмінь і навичок у формуванні фахівців хореографічного мистецтва.

3. Завдання:

- розкрити сутність теорії та практики класичного танцю;
- сформувані глибокі теоретичні знання і практичні навички, необхідні для професійного виконання і викладання класичного танцю;
- сформувані навички оперування фаховою французькою термінологією;
- оволодіти базовими та складними елементами класичної техніки, академічною культурою виконання;
- виховати сценічну витонченість і художньо-естетичну виразність;
- вміти аналізувати техніку танцю, будувати власні танцювальні комбінації та застосовувати методику корекції й удосконалення рухів відповідно до класичних стандартів;
- інтегрувати професійні знання та навички і використовувати їх в інтерпретації у практичній діяльності.

4. Компетентності, яких набуває здобувач під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньої програми.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа- мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проекту, його реалізації та презентації.

СК11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.

СК12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.

СК13. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психологофізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

СК18. Здатність зберігати та примножувати багатство українського народно-сценічного танцю як чинника у формуванні творчої особистості.

СК19. Здатність експериментувати з різними танцювальними видами, удосконалюючи та поглиблюючи професійний потенціал.

5. Програмні результати навчання за дисципліною:

ПРН05. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.

ПРН09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійна категоріальним апаратом.

ПРН10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПРН11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПРН12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПРН13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПРН15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПРН16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПРН17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПРН18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПРН19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПРН20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

ПРН23. Розвивати та використовувати надбання українського народно-сценічного танцю в подальшій професійній діяльності як виконавській так і балетмейстерській.

ПРН24. Володіти навичками створення та реалізації танцювального твору в контексті сучасних запитів хореографічного мистецтва.

Програма навчальної дисципліни складається з двадцяти двох модулів:

Модуль 1. *Вступ до дисципліни «Методика виконання класичного танцю»*

Модуль 2. *Початкове вивчення основ класичного танцю*

Модуль 3. *Екзерсис як комплекс вправ*

Модуль 4. *Оволодіння елементарними навичками координації*

Модуль 5. *Азбука класичного танцю: створення професійного фундаменту*

Модуль 6. *Урізноманітнення координаційних прийомів екзерсису біля станка*

Модуль 7. *Розвиток рухів екзерсису на середині зали*

Модуль 8. *Методика виконання стрибків першого рівня складності*

Модуль 9. *Фахова термінологія класичного танцю*

Модуль 10. *Принципи побудови екзерсису біля станка другого рівня складності*

Модуль 11. *Динаміка розвитку рухів на середині зали*

Модуль 12. *Подальше оволодіння координацією рухів розділу *allegro**

Модуль 13. *Розширення арсеналу рухів класичного танцю*

Модуль 14. *Ускладнення вправ екзерсису на середині зали другого рівня складності*

Модуль 15. *Методичні основи теорії та практики класичного танцю*

Модуль 16. *Розвиток координаційних прийомів рухів розділу *allegro**

Модуль 17. *Стійкість як основа виконавської майстерності*

Модуль 18. *Екзерсис на середині зали третього рівня складності*

Модуль 19. *Удосконалення виконавської майстерності*

Модуль 20. *Техніка як засіб створення художнього образу*

Модуль 21. *Методика побудови заняття класичного танцю*

Модуль 22. *Методика побудови власних навчальних комбінацій*

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА							
№ з/п	Назва розділу, теми	Обсяг роботи студента, год.					
		з них:					
		Разом	лекції	практичні	модульний контроль	індивідуальні	самостійна робота
I семестр							
МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ							
«МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ»							
1.1.	Загальна характеристика навчальної дисципліни.	6	2				4
1.2.	Введення у дисципліну. Формування професійної постави. Методика вивчення рухів.	22		8			14
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 1 модуль	30	2	8	2		18
МОДУЛЬ 2. ПОЧАТКОВЕ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
2.1.	Методика постановки корпусу, рук, ніг, голови. Опанування позицій ніг, рук.	6		2			4
2.2.	Методика виконання елементарних рухів екзерсису біля станка.	22		6		1	15
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 2 модуль	30		8	2	1	19
МОДУЛЬ 3. ЕКЗЕРСИС ЯК КОМПЛЕКС ВПРАВ							
3.1.	Методика вивчення основних рухів класичного танцю. Рухи групи battement, групи rond de jambe.	15		4		1	10
3.2.	Методика виконання рухів групи battement sur le sou-de-pied.	13		4			9
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 3 модуль	30		8	2	1	19
МОДУЛЬ 4. ОВОЛОДІННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИМИ НАВИЧКАМИ КООРДИНАЦІЇ							
4.1.	Методика вивчення рухів екзерсису на середині зали	7		2			5
4.2.	Пози класичного танцю. Оволодіння прийомами виконання елементарних форм port de bras.	10		4			6
4.3.	Методика виконання найпростіших стрибків	11		4		1	6
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 4 модуль	30		10	2	1	17
	Разом за I семестр	120	2	34	8	3	73
II семестр							
МОДУЛЬ 5. АЗБУКА КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ:							
СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ФУНДАМЕНТУ							
5.1.	Структура та зміст заняття класичного танцю. Техніка безпеки в хореографії.	6	2				4
5.2.	Ускладнення хореографічного матеріалу: зміна музичної розкладки. Введення port de bras в екзерсис біля станка.	22		8			14
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 5 модуль	30	2	8	2		18

МОДУЛЬ 6. УРІЗНОМАНІТНЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА							
6.1.	Прийоми розвитку рухів класичного танцю першого рівня складності.	20		6			14
6.2	Вивчення техніки напівповоротів на двох ногах.	8		2		2	4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 6 модуль	30		8	2	2	18
МОДУЛЬ 7. РОЗВИТОК РУХІВ ЕКЗЕРСИСУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ							
7.1.	Методика виконання вправ на середині зали.	20		6			14
7.2	Методика виконання основної форми temps lie. Елементарні танцювальні кроки.	18		4			14
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 7 модуль	30		10	2		18
МОДУЛЬ 8. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТРИБКІВ ПЕРШОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
8.1.	Технологія і методика виконання стрибка. Особливі виконавські прийоми allegro.	12		4			8
8.2	Вивчення найпростіших стрибків.	16		6		1	9
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 8 модуль	30		10	2	1	17
	Разом за II семестр	120	2	36	8	3	71
III семестр							
МОДУЛЬ 9. ФАХОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
9.1.	Особливості термінології класичного танцю.	12	2	2			8
9.2	Класифікація та характеристика рухів класичного танцю.	16	2	4			10
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 9 модуль	30	4	6	2		18
МОДУЛЬ 10. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
10.1.	Принципи виконання комбінаційних вправ у позах класичного танцю.	11		4			7
10.2	Техніка виконання рухів на півпальцях.	17		6		1	10
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 10 модуль	30		10	2	1	17
МОДУЛЬ 11. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ							
11.1.	Розвиток координації у вправах екзерсису на середині зали.	14		6			8
11.2	Пози класичного танцю на 90°.	14		4			10
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 11 модуль	30		10	2		18
МОДУЛЬ 12. ПОДАЛЬШЕ ОВОЛОДІННЯ КООРДИНАЦІЄЮ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO							
12.1.	Методика вивчення рухів розділу allegro другого рівня складності.	14		4			10
12.2	Методика вивчення стрибків в позах.	14		4		2	8
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 12 модуль	30		8	2	2	18
	Разом за III семестр	120	4	34	8	3	71

IV семестр							
МОДУЛЬ 13. РОЗШИРЕННЯ АРСЕНАЛУ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
13.1.	Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності.	14		4		1	9
13.2	Вивчення з'єднувальних і допоміжних рухів.	14		4			10
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 13 модуль	30		8	2	1	19
МОДУЛЬ 14. УСКЛАДНЕННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
14.1.	Методика виконання поворотів на середині зали.	8		2			6
14.2	Елементарне adagio як засіб оволодіння позами класичного танцю на 90°.	8		2			6
14.3	Техніка виконання рухів розділу allegro.	12		4		2	6
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 14 модуль	30		8	2	2	18
	Разом за IV семестр	60		16	4	3	37
V семестр							
МОДУЛЬ 15. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
15.1.	Класичний танець як стійка система виразних засобів хореографії.	4	2				2
15.2	Теоретична спадщина та методичні матеріали з класичного танцю.	6	2	2			2
15.3	Вправи екзерсису біля станка ускладненої координації	8		2			6
15.4	Екзерсис на середині зали: вивчення рухів en tournant.	10		2			8
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 15 модуль	30	4	6	2		18
МОДУЛЬ 16. РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO							
16.1.	Методика вивчення стрибків третього рівня складності.	13		4			9
16.2	Стрибки з просуванням.	15		2		3	10
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 16 модуль	30		6	2	3	19
	Разом за V семестр	60	4	12	4	3	37
VI семестр							
МОДУЛЬ 17. СТІЙКІСТЬ ЯК ОСНОВА ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ							
17.1.	Розвиток техніки виконання вправ екзерсису біля станка.	14		4		1	9
17.2	Ускладнення сполучень у вправах екзерсису біля станка.	14		4			10
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 17 модуль	30		8	2	1	19
МОДУЛЬ 18. ЕКЗЕРСIS НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТРЕТЬОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
18.1.	Методика виконання вправ на півпальцях на середині зали.	6		2			4
18.2	Методика виконання pirouette. Роль та значення preparation у технології вивчення pirouette.	10		2		2	6

18.3.	Засвоєння техніки ускладнених стрибків.	6		2			4
18.4	Підготовчі вправи до заносок.	6		2			4
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 18 модуль	30		8	2	2	18
	Разом за VI семестр	60		16	4	3	37
VII семестр							
МОДУЛЬ 19. УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ							
19.1.	Ускладнення екзерсису біля станка елементами віртуозної техніки.	14		6		1	7
19.2	Вивчення вправ екзерсису біля станка четвертого рівня складності.	14		4			10
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 19 модуль	30		10	2	1	17
МОДУЛЬ 20. ТЕХНІКА ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ							
20.1	Методика виконання вправ екзерсису на середині зали четвертого рівня складності.	12		4			8
20.2	Методика виконання віртуозної техніки у вправах allegro.	16		4		2	10
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 20 модуль	30		8	2	2	18
МОДУЛЬ 21. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
21.1.	Принципи побудови навчальної форми танцювальної комбінації.	16	2	4			10
21.2	Принципи музичного оформлення заняття класичного танцю.	12	2	2			8
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 21 модуль	30	4	6	2		18
	Разом за VII семестр	90	4	24	6	3	53
VIII семестр							
МОДУЛЬ 22. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ							
22.1.	Створення власних навчальних комбінацій на матеріалі класичного танцю.	18		6		3	9
22..2	Презентація власного комплексу вправ.	10		2			8
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 22 модуль	30		8	2	3	17
	Разом за VIII семестр	30		8	2	3	17
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	660	16	180	45	24	396

ЗАОЧНА ФОРМА						
№ з/п	Назва розділу, теми	Обсяг роботи студента, год.				
		Разом	з них:			
			лекції	практичні	модульний контроль	індивідуальні
I семестр						
МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ»						
1.1.	Загальна характеристика навчальної дисципліни.	12	2			10
1.2.	Введення у дисципліну. Формування професійної постави. Методика вивчення рухів.	18		2		16
	Модульний контроль					
	Разом за 1 модуль	30	2	2		26
МОДУЛЬ 2. ПОЧАТКОВЕ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ						
2.1.	Методика постановки корпусу, рук, ніг, голови. Опанування позицій ніг, рук.	10				10
2.2.	Методика виконання елементарних рухів екзерсису біля станка.	20		2		18
	Модульний контроль					
	Разом за 2 модуль	30		2		28
МОДУЛЬ 3. ЕКЗЕРСИС ЯК КОМПЛЕКС ВПРАВ						
3.1.	Методика вивчення основних рухів класичного танцю. Рухи групи battement, групи rond de jambe.	12				12
3.2.	Методика виконання рухів групи battement sur le cou-de-pied.	18		2		16
	Модульний контроль					
	Разом за 3 модуль	30		2		28
МОДУЛЬ 4. ОВОЛОДІННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИМИ НАВИЧКАМИ КООРДИНАЦІЇ						
4.1.	Методика вивчення рухів екзерсису на середині зали.	6				6
4.2.	Пози класичного танцю. Оволодіння прийомами виконання елементарних форм port de bras.	6				6
4.3.	Методика виконання найпростіших стрибків	16		2		14
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за 4 модуль	30		2	2	26
	Разом за I семестр	120	2	8	2	108
II семестр						
МОДУЛЬ 5. АЗБУКА КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ: СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ФУНДАМЕНТУ						
5.1.	Структура та зміст заняття класичного танцю. Техніка безпеки в хореографії.	10	2			8
5.2.	Ускладнення хореографічного матеріалу: зміна музичної розкладки. Введення port de bras в екзерсис біля станка.	20		2		18
	Модульний контроль					
	Разом за 5 модуль	30	2	2		26

МОДУЛЬ 6. УРІЗНОМАНІТНЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА							
6.1.	Прийоми розвитку рухів класичного танцю першого рівня складності.	20		2			18
6.2	Вивчення техніки напівповоротів на двох ногах.	10					10
	Модульний контроль						
	Разом за 6 модуль	30		2			28
МОДУЛЬ 7. РОЗВИТОК РУХІВ ЕКЗЕРСИСУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ							
7.1.	Методика виконання вправ на середині зали.	10					10
7.2	Методика виконання основної форми temps lie. Елементарні танцювальні кроки.	20		2			18
	Модульний контроль						
	Разом за 7 модуль	30		2			28
МОДУЛЬ 8. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТИБКІВ ПЕРШОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
8.1.	Технологія і методика виконання стрибка. Особливі виконавські прийоми allegro.	10					10
8.2	Вивчення найпростіших стрибків.	18		2			16
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 8 модуль	30		2	2		26
	Разом за II семестр	120	2	8	2		108
III семестр							
МОДУЛЬ 9. ФАХОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ							
9.1.	Особливості термінології класичного танцю.	10					10
9.2	Класифікація та характеристика рухів класичного танцю	20		2			18
	Модульний контроль						
	Разом за 9 модуль	30		2			28
МОДУЛЬ 10. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ							
10.1.	Принципи виконання комбінаційних вправ у позах класичного танцю.	12		2			10
10.2	Техніка виконання рухів на півпальцях.	18		2			16
	Модульний контроль						
	Разом за 10 модуль	30		4			26
МОДУЛЬ 11. ДИНАМІКА РОЗВИТКУ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ							
11.1.	Розвиток координації у вправах екзерсису на середині зали.	14					14
11.2	Пози класичного танцю на 90°.	16		2			14
	Модульний контроль						
	Разом за 11 модуль	30		2			28
МОДУЛЬ 12. ПОДАЛЬШЕ ОВОЛОДІННЯ КООРДИНАЦІЄЮ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO							
12.1.	Методика вивчення рухів розділу allegro другого рівня складності.	18		2			12
12.2	Методика вивчення стрибків в позах.	10		2			12
	Модульний контроль	2			2		
	Разом за 12 модуль	30		4	2		24
	Разом за III семестр	120		12	2		106

IV семестр						
МОДУЛЬ 13. РОЗШИРЕННЯ АРСЕНАЛУ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ						
13.1.	Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності.	14				14
13.2.	Вивчення з'єднувальних і допоміжних рухів.	16		2		14
	Модульний контроль					
	Разом за 13 модуль	30		2		28
МОДУЛЬ 14. УСКЛАДНЕННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ						
14.1.	Методика виконання поворотів на середині зали.	8				8
14.2.	Елементарне adagio як засіб оволодіння позами класичного танцю на 90°.	10		2		8
14.3.	Техніка виконання рухів розділу allegro.	10				10
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за 14 модуль	30		2	2	26
	Разом за IV семестр	60		4	2	54
V семестр						
МОДУЛЬ 15. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ						
15.1.	Класичний танець як стійка система виразних засобів хореографії.	6				6
15.2.	Теоретична спадщина та методичні матеріали з класичного танцю.	6				6
15.3.	Вправи екзерсису біля станка ускладненої координації.	8				8
15.4.	Екзерсис на середині зали: вивчення рухів en tournant.	10		2		8
	Модульний контроль					
	Разом за 15 модуль	30		2		28
МОДУЛЬ 16. РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO						
16.1.	Методика вивчення стрибків третього рівня складності	14		2		12
16.2.	Стрибки з просуванням.	14				14
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за 16 модуль	30		2	2	26
	Разом за V семестр	60		4	2	54
VI семестр						
МОДУЛЬ 17. СТІЙКІСТЬ ЯК ОСНОВА ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ						
17.1.	Розвиток техніки виконання вправ екзерсису біля станка.	14				14
17.2.	Ускладнення сполучень у вправах екзерсису біля станка.	16		2		14
	Модульний контроль					
	Разом за 17 модуль	30		2		28
МОДУЛЬ 18. ЕКЗЕРСIS НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТРЕТЬОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ						
18.1.	Методика виконання вправ на півпальцях на середині зали.	6				6
18.2.	Методика виконання pirouette. Роль та значення preparation у технології вивчення pirouette.	8		2		6
18.3.	Засвоєння техніки ускладнених стрибків.	8				8

18.4	Підготовчі вправи до заносок.	6				6
	Модульний контроль	2		2		
	Разом за 18 модуль	30		2	2	26
	Разом за VI семестр	60		4	2	54
VII семестр						
МОДУЛЬ 19. УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ						
19.1.	Ускладнення екзерсису біля станка елементами віртуозної техніки.	16		2		14
19.2	Вивчення вправ екзерсису біля станка четвертого рівня складності.	14		2		12
	Модульний контроль					
	Разом за 19 модуль	30		4		26
МОДУЛЬ 20. ТЕХНІКА ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ						
20.1	Методика виконання вправ екзерсису на середині зали четвертого рівня складності.	12		2		10
20.2	Методика виконання віртуозної техніки у вправах allegro.	28		2		16
	Модульний контроль					
	Разом за 20 модуль	30		4		26
МОДУЛЬ 21. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ						
21.1.	Принципи побудови навчальної форми танцювальної комбінації.	16		2		14
21.2	Принципи музичного оформлення заняття класичного танцю.	12				12
	Модульний контроль	2		2		
	Разом за 21 модуль	30		2	2	26
	Разом за VII семестр	90		10	2	78
VIII семестр						
МОДУЛЬ 22. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ						
22.1.	Створення власних навчальних комбінацій на матеріалі класичного танцю.	14				14
22..2	Презентація власного комплексу вправ.	14		2		12
	Модульний контроль	2		2		
	Разом за 22 модуль	30		2	2	26
	Разом за VIII семестр	30		2	2	26
	РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ	660	4	52	16	588

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ»

Тема 1.1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Анотація до лекції 1.1

Актуальність навчальної дисципліни «Методика виконання класичного танцю», її роль та значення в професійному становленні майбутніх фахівців хореографічного мистецтва. Мета й основні завдання курсу. Навчальна дисципліна в процесі формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей. Програмні результати навчання.

Змістові модулі, тематичний план лекційних, практичних занять, завдання до самостійної роботи. Методика оцінювання запропонованих у дисципліні видів навчальної та практичної роботи.

План

1. Актуальність і значущість навчальної дисципліни «Методика виконання класичного танцю», її роль та місце в системі хореографічної освіти.
2. Мета й основні завдання курсу.
3. Тематичний план та методика оцінювання.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1

Обґрунтувати самостійно провідну роль навчальної дисципліни «Методика виконання класичного танцю» у фаховій підготовці майбутніх фахівців хореографічного мистецтва.

Література: 1, 3–6, 8, 9, 11, 18, 20, 29, 30.

Тема 1.2. ВВЕДЕННЯ У ДИСЦИПЛІНУ. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПОСТАВИ. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ РУХІВ

Практичні заняття до теми 1.2

Мета: набуття базових знань основних елементів, термінів, понять, основ класичного танцю.

Практичні завдання

- оволодіти комплексом елементарно-тренувальних рухів, спрямованих на музично-ритмічне виховання;
- засвоїти вміння передати характер музики в пластиці хореографічного руху;
- сформувати професійну поставу та положення голови;
- вивчити структуру заняття класичного танцю: екзерсис біля станка, екзерсис на середині зали, *adagio*, *allegro*;
- опанувати систему рухів *barre par terre* для успішного засвоєння програми класичного танцю;
- засвоїти орієнтовну послідовність вправ екзерсису біля опори: *demi-plie*,

grand plie, battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre, battement fondu, battement soutenu, battement frappe, rond de jambe en l'air, petit battement sur le cou-de-pied, battement developpe, grand battement jete;
Література: 1–8, 12, 17, 19, 29, 30.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2

1. Обґрунтувати взаємозв'язок вправ біля станка і вправ на середині зали.
2. Вивчити і відпрацювати комплекс рухів barre par terre.

Література: 1–8, 12, 17, 19, 29, 30.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Модульний контроль є результатом вивчення теми 1.2. Здобувачі вищої освіти мають знати структуру та зміст заняття класичного танцю, окремих його частин; знати орієнтовну послідовність вправ екзерсису біля станка і на середині зали; засвоїти і продемонструвати систему рухів barre par terre.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 2

ПОЧАТКОВЕ ВИВЧЕННЯ ОСНОВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 2.1. МЕТОДИКА ПОСТАНОВКИ КОРПУСУ, РУК, НІГ, ГОЛОВИ. ОПАНУВАННЯ ПОЗИЦІЙ НІГ І РУК

Практичні заняття до теми 2.1

Мета: формування базових вмінь і навичок у питаннях постановки корпусу, рук, ніг, голови.

Практичні завдання

- вивчити методику постановки корпусу, рук, ніг, голови;
- вивчити методику постановки голови: положення, нахили, повороти голови;
- опанувати позиції ніг, правильне положення стопи; послідовність вивчення;
- опанувати позиції рук, правильне положення кисті, пальців; послідовність вивчення;
- вивчити схему розташування танцювальної зали.

Література: 1–7, 9, 26– 28.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1

Відпрацювати постановку корпусу, постановку голови, методично грамотно опанувати позиціями ніг, положенням стопи, позиціями рук, положенням кисті.

Література: 1–7, 9, 26– 28.

Тема 2.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ РУХІВ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА

Практичні заняття до теми 2.2

Мета: розвиток елементарних навичок координації рухів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- опрацювати в елементарній формі основні прийоми виконання рухів класичного танцю;
- вивчити та відпрацювати (1етап – обличчям до станка, 2 етап – тримаючись однією рукою за опору): battement tendu по I, V позиціям, demi plie по I, II, V позиціям ніг, demi rond de jambe par terre, passe par terre;
- опанувати preparation як підготовку до руху.

Література: 1–7, 9, 12, 15, 17, 19.

Індивідуальні заняття до теми 2.2

1. Удосконалити методику виконання demi plié по I, II, V позиціям.
2. Проаналізувати методику виконання demi rond de jambe par terre en dehors, en dedans.

Література: 1–7, 9, 12, 15, 17, 19.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2

1. Оволодіти методикою виконання вивчених рухів екзерсису біля станка, відпрацювати кожний рух та його елементи.
2. Набути навичок виконання preparation як початок до руху.
3. Проаналізувати можливі помилки у виконанні вправ та способи їх усунення.

Література: 1–7, 9, 12, 15, 17, 19.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 2. Здобувачі вищої освіти повинні володіти навичками постановки корпусу, ніг, рук, голови; переводу рук з позиції в позицію, нахилів, поворотів, переводів голови, знати мету, завдання та методику виконання елементарних рухів екзерсису біля станка. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 3

ЕКЗЕРСИС ЯК КОМПЛЕКС ВПРАВ

Тема 3.1. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ОСНОВНИХ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. РУХИ ГРУПИ BATTEMENT, ГРУПИ ROND DE JAMBE

Практичні заняття до теми 3.1

Мета: набуття вмінь і практичних навичок у виконанні рухів та їх елементів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- засвоїти методику виконання основ класичного танцю;
- вивчити рухи групи rond de jambe: rond de jambe par terre, rond de jambe en l'air; направлення руху en dehors, en dedans;
- вивчити положення ноги sur le cou-de-pied;
- вивчити рухи групи battement:
- battement tendu jete, battement tendu pour le pied, battement tendu plie soutenu.

Література: 1–7, 9, 12, 16, 17, 19, 22, 25.

Індивідуальні заняття до теми 3.1

1. Проаналізувати техніку виконання rond de jambe en l'air en dehors, en dedans.

2. Удосконалити методику виконання положення ноги sur le cou-de-pied.

Література: 1–7, 9, 12, 16, 17, 19, 22, 25.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект.
2. Оволодіти прийомами виконання вправ групи battement.
3. Відпрацювати rond de jambe par terre, засвоїти направлення руху.

Література: 1–7, 9, 12, 16, 17, 19, 29–33.

Тема 3.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РУХІВ ГРУПИ BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED

Практичні заняття до теми 3.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- оволодіти основними прийомами виконання рухів, їх елементами, основами класичного танцю;
- засвоїти методику виконання grand plie по I, II, V позиціям;
- вивчити рухи групи battement sur le cou-de-pied: battement frappe, battement double frappe, petit battement sur le cou-de-pied, battement fondu, battement soutenu (носком у підлогу), battement releve lent на 45°, 90°; battement retires sur le cou-de-pied; battement developpe на 45°, 90°, grand

- battement;
- оволодіти перегинаннями корпусу назад і вбік;
Література: 1–7, 9, 12, 16, 17, 19, 22, 25, 26–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект..
2. Детально відпрацювати рухи та елементи рухів.
Література: 1–7, 9, 12, 16, 17, 19, 22, 25, 29–33.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 3. Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати знання термінології вивчених рухів, володіти навичками виконання рухів групи battement, групи rond de jambe, групи battement sur le sou- de- pied. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 4

ОВОЛОДІННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИМИ НАВИЧКАМИ КООРДИНАЦІЇ

Тема 4.1. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ РУХІВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття до теми 4.1

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів екзерсису на середині зали в елементарному вигляді.

Практичні завдання

- опанувати рухи екзерсису: demi-plie по I, II, V позиціям en face, grand plie по I, II, V позиціям en face; battement tendu по I, II, V позиціям, battement tendu з demi plie, battement tendu double, passe par terre, battement tendu jete з I, V позицій, demi rond de jambe par terre, rond de jambe par terre, battement fondu, battement frappe носком у підлогу, battement releve lent на 45° і 90°, grand battement jete;
- вивчити положення epaulement croisee, epaulement effacee;
- оволодіти системою виражальних засобів класичного танцю.

Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 12, 15, 16, 22, 25.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект.
2. Технічно відпрацювати вивчені рухи, удосконалити прийоми виконання.
Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 12, 15, 16, 22–25.

ТЕМА 4.2. ПОЗИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. ОВОЛОДІННЯ ПРИЙОМАМИ ВИКОНАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ ФОРМ PORT DE BRAS

Практичні заняття до теми 4.2

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- вивчити пози класичного танцю: croisee, effacee, ecartee (носком у підлогу);
- вивчити I, II, III arabesques (носком у підлогу); оволодіти схемою рухів ніг, рук, голови;
- відпрацювати виразність погляду як засобу емоційності й образності;
- вивчити I, II, III форми port de bras, оволодіти координаційними прийомами виконання;
- опанувати мистецькі прийоми й правила положення тіла у просторі;
- прищепити культуру виконання.

Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 10, 12, 15–17, 19, 22–25, 30.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.2

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект.
2. Оволодіти координаційними прийомами виконання вивчених форм port de bras, узгодженістю роботи корпусу, рук, голови.
3. Удосконалити опановані пози класичного танцю, методику виконання.
4. Відпрацювати виразність погляду.

Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 10, 12, 15–17, 19, 22, 25.

ТЕМА 4.3. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ НАЙПРОСТІШИХ СТРИБКІВ

Практичні заняття до теми 4.3

Мета: набуття елементарних практичних навичок і вмінь у виконанні найпростіших стрибків.

Практичні завдання

- відпрацювати трамплінні saute у першій вільній позиції;
- засвоїти вимоги основних принципів виконання стрибків з двох ніг на дві;
- опанувати temps leve saute по I, II, V позиціях, changement de pied, pas echange у II позицію;
- виробити силу і еластичність м'язів у процесі освоєння найпростіших стрибків з двох ніг на дві в положенні en face і epaulement.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17, 26–28.

Індивідуальні заняття до теми 4.3

1. Удосконалити методику виконання temps leve sauté, changement de pied.
2. Відшліфувати координаційні прийоми виконання pas echange у II позицію.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17, 26–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.3

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект.
2. Технічно відпрацювати опановані найпростіші стрибки.
3. Перегляд відеоматеріалу.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17, 29–33.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

Модульний контроль є результатом вивчення тем 4.1, 4.2. Здобувачі вищої освіти повинні оволодіти I, II, III формами port de bras, позами класичного танцю, вміти їх демонструвати з поясненням методики виконання. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 5

АЗБУКА КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ: СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ФУНДАМЕНТУ

Тема 5.1. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Анотація до лекції 5.1

Структура та зміст заняття класичного танцю. Співвідношення між окремими частинами заняття. Чергування вправ за принципом контрасту, послідовного ускладнення рухів.

Методично обґрунтована система викладання навчального матеріалу. Рівномірність розподілу фізичного навантаження на суглоби, зв'язки та м'язи. Техніка безпеки в хореографії. Уникнення травматизму під час виконання рухів екзерсису біля станка, на середині зали.

Своєрідні риси екзерсису класичного танцю. Початкове вивчення рухів. Основні принципи послідовності вправ біля станка: від простих рухів до складних; контрастне чергування рухів (повільних і швидких, дрібних, гострих і широких). Особливості термінології класичного танцю.

Музичне виховання, акцент на культуру виконання рухів, виразність, координацію, зміцнення фізичної витривалості. Ритм і темп проведення заняття, його значення для виконання обсягу навчальних завдань.

Побудова вправ і комбінацій біля станка відповідно до хореографічного матеріалу, що вивчається на середині зали для засвоєння технічно складних вправ.

План

1. Структура та зміст заняття класичного танцю.
2. Система викладання навчального матеріалу. Техніка безпеки в хореографії.
3. Основні принципи послідовності вправ екзерсису класичного танцю.

4. Побудова вправ і комбінацій відповідно до хореографічного матеріалу.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.1

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Засвоїти основні принципи послідовності вправ екзерсису класичного танцю.

Література: 1, 2, 4, 5, 7–13, 15–17, 19, 22, 25.

Тема 5.2. УСКЛАДНЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МАТЕРІАЛУ: ЗМІНА МУЗИЧНОЇ РОЗКЛАДКИ. ВВЕДЕННЯ PORT DE BRAS В ЕКЗЕРСИС БІЛЯ СТАНКА

Практичні заняття до теми 5.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка (ускладнення хореографічного матеріалу).

Практичні завдання

- опанувати методику виконання та розвиток рухів і елементів класичного танцю зі зміною музичної розкладки;
- урізноманітнити координаційні прийоми виконання вправ та комбінаційні схеми у вправах екзерсису біля станка;
- продовжити вивчення базових основ школи класичного танцю;
- засвоїти виконання вправ екзерсису у поєднанні з port de bras.

Література: 1–5, 7, 9, 10, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.2

1. Опрацювати методичну літературу; удосконалити координаційні прийоми виконання рухів, вправ у поєднанні з port de bras: схемою рухів корпусу, рук, ніг, голови.

2. Відпрацювати пластику, виразність, культуру виконання.

Література: 1–5, 7, 9, 10, 12, 16, 17, 30.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 5

Модульний контроль є результатом вивчення теми 5.2. Здобувачі вищої освіти повинні володіти координаційними прийомами виконання вправ екзерсису у поєднанні з включеними у комбінації port de bras, вміти грамотно продемонструвати. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Культура, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 6

УРІЗНОМАНІТНЕННЯ КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА

Тема 6.1. ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ПЕРШОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ.

Практичні заняття до теми 6.1

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- засвоїти розвиток основних прийомів виконання рухів і елементів (їхніх форм і поєднань) екзерсису біля станка;
- - оволодіти прийомами розвитку рухів групи battement, групи rond de jambe : rond de jambe par terre, rond de jambe en l'air, групи battement sur le cou- de-pied: battement fondu на 45° battement frappe на 45° тощо;
- опанувати пози класичного танцю в екзерсисі біля станка: croisee, effacee, ecartee; I, II, III arabesques.

Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 12, 15, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.1

1. Опрацювати навчально-методичну літературу.
2. Засвоїти методику виконання рухів групи battement sur le cou-de- pied на 45°.
3. Технічно відпрацювати вивчені рухи.
4. Удосконалити практичні навички побудови поз класичного танцю носком у підлогу; відпрацювати виразність, культуру виконання.

Література: 1, 2, 4, 5, 7, 9, 12, 15, 16, 17, 30.

Тема 6.2. ВИВЧЕННЯ ТЕХНІКИ НАПІВПОВОРОТІВ НА ДВОХ НОГАХ

Практичні заняття до теми 6.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- засвоїти більш високий рівень виконання рухів класичного танцю;
- оволодіти прийомами розвитку рухів, їх форм і поєднань;
- вивчити півповороти на двох ногах до станка і від станка (demi- detourne);
- включити елементарні повороти у вправи;
- вивчити поняття направлення «en dehors», «en dedans» у технології виконання півповоротів.

Література: 1–5, 7, 9, 10, 12, 16, 17.

Індивідуальні заняття до теми 6.2

1. Удосконалити практичні навички виконавської техніки: півповорот (demi- detourne) у V позиції до станка і від станка зі зміною ніг на півпальцях, починаючи з витягнутих ніг і з demi plié.
2. Осмислити і відпрацювати методику виконання вивчених вправ біля

станка.

Література: 1–5, 7, 9, 10, 12, 16, 17, 30.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.2

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект.
2. Технічно відшліфувати узгодженість рухів голови, рук, корпусу, ніг – основної умови техніки виконання півповоротів, удосконалити майстерність виконання.

Література: 1–5, 7, 9, 10, 12, 16, 17, 30.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 6

Модульний контроль є результатом вивчення теми 6.2. Здобувачі вищої освіти повинні володіти технологією виконання півповоротів як початкового і основного елемента обертання, вміти чітко орієнтуватися у просторі.

Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 7

РОЗВИТОК РУХІВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Тема 7.1. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВПРАВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття до теми 7.1

Мета: оволодіння професійними компетентностями виконання рухів на середині зали.

Практичні завдання

- оволодіти основними прийомами просторового рішення комбінацій;
- відпрацювати вироблення апломбу й координацію рухів корпусу, рук, ніг, голови;
- засвоїти більш високий рівень виконання рухів і їх елементів;
- ввести найпростіші port de bras у вправи на середині зали;
- вивчити й відпрацювати рухи групи battement, battement sur le cou-de-pied, групи rond de jambe.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17, 30.

Завдання для самостійної роботи до теми 7.1

1. Опрацювати літературу, відпрацювати вивчені вправи на середині зали, удосконалити виконання.
2. Перегляд відеоматеріалу.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17, 29–33.

Тема 7.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ОСНОВНОЇ ФОРМИ TEMPS LIE. ЕЛЕМЕНТАРНІ ТАНЦЮВАЛЬНІ КРОКИ

Практичні заняття до теми 7.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- робота над виробленням апломбу, координацією рухів корпусу, рук, ніг, голови на середині зали;
  - оволодіти мистецькими прийомами та правилами положення тіла у просторі;
  - вивчити основну форму temps lie (вперед, назад) як основного руху, який розвиває прийоми та техніку виконання поз класичного танцю;
- вивчити танцювальні кроки: pas de bourree en dehors, en dedans зі зміною ніг.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 7.2

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект.
2. Удосконалити методику виконання основної форми temps lie, відпрацювати танцювальні кроки: pas de bourree.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 7

Модульний контроль є результатом вивчення теми 7.2. Здобувачі повинні володіти навичками координаційних прийомів виконання основної форми temps lie, танцювальними кроками: pas de bourree зі зміною ніг; продемонструвати опановані рухи. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 8 МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТИБКІВ ПЕРШОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Тема 8.1. ТЕХНОЛОГІЯ І МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТИБКА. ОСОБЛИВІ ВИКОНАВСЬКІ ПРИЙОМИ ALLEGRO

Практичні завдання до теми 8.1

Мета: набуття вмінь і навичок у виконанні рухів розділу allegro.

Практичні завдання

- засвоїти технологію стрибка: поштовх, зліт, завершення;

- визначити поняття виконавських прийомів стрибка: елевація, баллон;
- вивчити техніку виконання стрибків, засвоїти роль та значення *demi plie* в техніці виконання стрибка.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17, 22, 25.

Завдання для самостійної роботи до теми 8.1

1. Работа з методичною літературою, скласти конспект.
2. Ретельно відпрацювати вивчені стрибки.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17, 22, 25.

ТЕМА 8.2. ВИВЧЕННЯ НАЙПРОСТІШИХ СТРИБКІВ

Практичні заняття до теми 8.2

Мета: набуття координаційних прийомів у виконанні стрибків.

Практичні завдання

- виробити силу й еластичність м'язів у процесі оволодіння стрибками у положенні *en face*;
- опанувати стрибки *pas assemble* з відкриванням ноги вбік;
- вивчити *pas balance*, *pas jete*; *sissonne simple* (з двох ніг на одну).

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17.

Індивідуальні заняття до теми 8.2

1. Удосконалити техніку виконання стрибків *pas assemble*, *pas jete*.
2. Відшліфувати стрибок з двох ніг на одну *sissonne simple*.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 8.2

1. Опрацювати літературу, скласти конспект.
2. Технічно відпрацювати опановані стрибки, координаційні прийоми виконання.

Література: 1–5, 7, 9, 12, 16, 17, 26–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 8

Модульний контроль передбачає перевірку знань з тем модуля 8.

Здобувачі вищої освіти повинні володіти навичками виконання найпростіших стрибків, знати особливі виконавські та координаційні прийоми виконання рухів розділу *allegro*. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 9 ФАХОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 9.1. ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОЛОГІЇ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Анотація до лекції 9.1

Виникнення терміну «класичний танець». Термінологія класичного танцю, її засновники. Система хореографічних термінів і понять у межах навчального предмета. Основні поняття та визначення класичного танцю. Терміни класичного танцю французькою мовою. Особливості термінології класичного танцю, що відображає сутність вправи, її зміст. Актуальність використання, запозичення усталеної термінології класичного танцю іншими хореографічними дисциплінами. Загальні та своєрідні риси класичного і народно-сценічного, класичного та історико-побутового танців тощо.

План

1. Виникнення термінології класичного танцю та її основоположники.
2. Система основних понять і термінів класичного танцю як засіб мислення, вироблення концепції професійної діяльності.
3. Побудова екзерсису в хореографічних дисциплінах на основі термінології класичного танцю.
4. Термінологія рухів класичного танцю в екзерсисі біля станка та на середині зали: зміст і характер виконання.

Практичні заняття до теми 9.1

Мета: набуття вмінь і навичок оперувати професійною термінологією класичного танцю у сфері професійної діяльності.

Практичні завдання

- вільно володіти термінологією класичного танцю, його понятійно-категоріальним апаратом як усно так і письмово;
- оволодіти групами термінів: положення тулуба: en face, en profile, en dos, epaulement croisee, effacee; напрям вправ: en avant, en arriere, en cote; напрям рухів: en dehors, en dedans; групи battement: battement tendu, battement tendu jete, battement releve lent, grand battement; групи battement sur le cou-de-pied: battement frappe, battement double frappe, petit battement, battement battu, battement fondu, battement soutenu, battement developpe; групи стрибків: temps, pas, sissonne; група заносок: battu, entrechat; групи поворотів ф обертів: en tournant, fouette, renverse, tour lent, pirouette тощо;
- удосконалити виконання вправ екзерсису, вміння демонструвати впевнене і правильне виконання рухів та їх елементів, оперувати термінологією, що відображає сутність вправи, її зміст.

Література: 3–7, 9, 11–13, 16, 20–25.

Завдання для самостійної роботи до теми 9.1

1. Опрацювати літературу з даної теми. Розробити презентацію на тему: «Засновники термінології класичного танцю».

2. Скласти словник для фіксації термінів класичного танцю французькою мовою, що відображає характер та зміст вправи.

Література: 3–7, 9, 11–13, 16, 20, 21, 26–28.

Тема 9.2. КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Анотація до лекції 9.2

Розподіл рухів за формами, групами, видами. Розподіл елементів рухів за групами з урахуванням їхнього значення у розвитку м'язово-суглобного апарату. Battement tendu та його різновиди. Battement tendu jete та його різновиди. Battement fondu та його різновиди. Battement frappe та його різновиди. Battement developpe та його різновиди. Battement releve lent та його різновиди. Grand battement та його різновиди. Класифікація стрибків за формами, групами, видами та їх різновидами. Форми стрибків: малі, середні, великі. Групи стрибків: з двох ніг на дві; з двох на одну; з однієї ноги на дві; з однієї на другу; на одній нозі. Види стрибків: pas assemble, pas jete, pas de chat та їх різновиди. Класифікація обертань за формами, групами, видами та їх різновидами, характером. Види обертальних рухів: pirouettes, tours, fouettés та їх різновиди. Визначення термінів: pirouette, tours, fouettés. Форми обертів: малі (petit), великі (grand). Розподіл обертань: par terre, en l'air.

План

1. Класифікація та характеристика рухів класичного танцю.
2. Розподіл рухів класичного танцю за групами, видами.
3. Класифікація рухів розділу allegro.
4. Класифікація обертальних рухів.

Практичні заняття до теми 9.2

Мета: набуття знань класифікувати та характеризувати рухи класичного танцю за групами, видами, формами.

Практичні завдання

- вивчити основні групи рухів класичного танцю екзерсису біля станка другого рівня складності;
- засвоїти battement tendu з demi plie у IV позицію без переходу та з переходом з опорної ноги; double battement tendu (з опусканням п'яти у II позицію);
- оволодіти методикою виконання battement tendu jete balancoire en face;
- вивчити demi rond de jambe на 45° en dehors, en dedans на всій стопі;
- засвоїти rond de jambe на 45° en dehors, en dedans на всій стопі;
- III port de bras з ногою відкритою вперед чи назад (розтяжка);
- засвоїти battement fondu з plié releve ;
- оволодіти методикою виконання battement soutenu на 45°;
- опанувати pas tombe на місці, друга нога на sur le cou-de-pied;
- засвоїти pas coupe на всю стопу;
- демонструвати впевнене і правильне виконання вправ, рухів та їх елементів, оперувати термінологією, що відображає сутність вправи, її зміст;

- вміти класифікувати рухи за групами, видами, формами з чітким поясненням методики виконання.
- *Література:* 3–9, 12, 15–17, 19, 21, 22–25, 29 – 33.

Завдання для самостійної роботи до теми 9.2

1. Опрацювати науково-методичну літературу.
2. Скласти таблицю «Рухи класичного танцю у схемах».
3. Перегляд запропонованого відеоматеріалу.
4. Удосконалити вивчені на практичних заняттях вправи, комбінації екзерсису другого рівня складності; технічно відпрацювати під власний рахунок.

Література: 3–9, 12, 15–17, 19, 21, 29–33.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 9

Модульний контроль є результатом вивчення теми 9.2. Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати екзерсис другого рівня складності, вільно володіти термінологією класичного танцю. Знати сутність вправи, її зміст, характеристику. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 10

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Тема 10.1. ПРИНЦИПИ ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙНИХ ВПРАВ У ПОЗАХ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Практичні заняття до теми 10.1

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання комбінаційних вправ екзерсису біля станка.

Практичні завдання

- відпрацювати вправи біля опори в позах класичного танцю;
- опанувати техніку чергування рухів у положенні en face та в позах класичного танцю (малих і великих) під час виконання battement tendu et battement tendu jete;
- відпрацювати відчуття пози та узгодженість координаційних прийомів.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 10.1

1. Опрацювати методичну літературу.

2. Засвоїти перехід з положення en face в положення epaulement під час виконання вправ.

3. Осмислено відпрацювати вивчені вправи біля станка, удосконалити техніку виконання.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 26–28.

Тема 10.2. ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ РУХІВ НА ПІВПАЛЬЦЯХ

Практичні заняття до теми 10.2

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння методики виконання рухів на півпальцях біля станка.

Практичні завдання

- оволодіти прийомами та технологією піднімання на півпальці та повертання на всю ступню;
- опанувати методику виконання рухів екзерсису на півпальцях як ключового елемента навчального процесу, спрямованого на розвиток стійкості;
- вивчити demi rond de jambe на 45° en dehors, en dedans на півпальцях; rond de jambe на 45° en dehors, en dedans на півпальцях;
- засвоїти методику виконання рухів на півпальцях: battement fondu, battement soutenu, battement frappe, battement double frappe, petit battement sur le cou-de-pied, temps releve на 45°, rond de jambe en l'air; pas coupe.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25.

Індивідуальні заняття до теми 10.2

Удосконалити виконання demi rond de jambe на 45°, battement fondu, battement soutenu на півпальцях біля станка.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25.

Завдання для самостійної роботи до теми 10.2

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект.
2. Технічно відпрацювати вивчені рухи на півпальцях.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 10

Модульний контроль передбачає перевірку знань з тем модуля 10. Здобувачі повинні володіти навичками виконання рухів екзерсису біля станка на півпальцях, виконувати вправи в позах класичного танцю; знати методику виконання рухів (згідно програми); типові помилки та прийоми їх подолання. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 11

ДИНАМІКА РОЗВИТКУ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Тема 11.1. РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЇ У ВПРАВАХ ЕКЗЕРСИСУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття до теми 11.1

Мета: формування вмінь і практичних навичок у виконанні вправ екзерсису на середині зали другого рівня складності.

Практичні завдання

- опанувати поступовим поєднанням окремих вправ у комбінації;
- вивчити комбінації в позах класичного танцю;
- включити повороти в комбінації екзерсису: battement tendu, battement tendu jete та ін.;
- відпрацювати підтягнутість корпусу, точність ракурсів, відповідність положень усіх частин тіла у заданій позі, положення голови, спрямованість погляду;
- відпрацювати поєднання виконання рухів en face та в позах.

Література: 2–7, 9, 11, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 11.1

1. Опрацювати літературу з методики класичного танцю, скласти конспект.
2. Удосконалити майстерність виконання вивчених комбінацій в позах класичного танцю.
3. Відшліфувати виконання поворотів.

Література: 2–7, 9, 11, 12, 16, 17, 22, 25–28.

Тема 11.2. ПОЗИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА 90°.

Практичні заняття до теми 11.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні рухів екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- засвоїти методику та техніку виконання поз класичного танцю на 90°: croisee, effacee, ecarte; I, II, III arabesques; attitude croisee, effacee;
- оволодіти схемою рухів ніг, рук, голови, відпрацювати виразність погляду в позах;
- опанувати мистецькі прийоми й правила розташування тіла у просторі;
- класифікувати пози класичного танцю за формами (малі, середні, великі), за видами (croisee, effacee, ecarte).

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 11.2

1. Опрацювати літературу, скласти конспект.
2. Відпрацювати методику, виразність виконання поз класичного танцю на 90°.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 11

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 11. Здобувачі вищої освіти повинні знати класифікацію поз класичного танцю, визначення поняття «поза класичного танцю», володіти навичками побудови поз класичного танцю на 90°. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 12

ПОДАЛЬШЕ ОВОЛОДІННЯ КООРДИНАЦІЄЮ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO

Тема 12.1. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття до теми 12.1

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні ускладнених стрибків.

Практичні завдання

- засвоїти техніку виконання та вимоги основних принципів виконання стрибків другого рівня складності;
- вивчити та відпрацювати pas glissade у всіх напрямках, pas assemble вперед, назад;
- опанувати стрибки групи з двох ніг на одну.

Література: 3–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 12.1

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати практичні навички опанованих стрибків.
3. Удосконалити координаційні прийоми виконання.

Література: 3–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28.

Тема 12.2. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ В ПОЗАХ.

Практичні заняття до теми 12.2

Мета: набуття вмінь і навичок у виконанні стрибків другого рівня складності.

Практичні завдання

- засвоїти вимоги основних принципів виконання allegro в позах;
- вивчити pas assemble в позах, pas jete в позах; sissonne simple в epaulement;
- вивчити й відпрацювати pas de basque, оволодіти координаційними прийомами виконання.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Індивідуальні заняття до теми 12.2

1. Удосконалити координаційні прийоми виконання стрибків в позах класичного танцю.
2. Проаналізувати техніку виконання pas de basque.
Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 12.2

1. Опрацювати літературу, скласти конспект.
2. Технічно відпрацювати вивчені рухи розділу allegro.
Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 12

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 12. Здобувачі вищої освіти мають знати опанований хореографічний матеріал розділу allegro, основні принципи і координаційні прийоми виконання стрибків у позах класичного танцю. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 3 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Якість, чистота виконання – 0,5 бала
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 0,5 бала
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 13

РОЗШИРЕННЯ АРСЕНАЛУ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 13.1. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВПРАВ БІЛЯ СТАНКА ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття до теми 13.1

Мета: оволодіння професійними компетентностями виконання рухів і вправ екзерсису біля станка другого рівня складності.

Практичні завдання

- удосконалити опановані вправи зі збільшенням силового навантаження, підвищуючи м'язову витривалість і контроль;
- опанувати виконання вправ у більш жвавому темпі, розвиваючи спритність і точність рухів.
- вивчити підготовчі вправи до обертання (партерне обертання): preparation до pirouette en dehors, en dedans з V позиції;
- оволодіти методикою завершення вправ у малі пози: croisee, effacee, ecartee на витягнутій нозі і в demi- plie;
- розвинути силу опорної ноги через введення в комбінації plie-releve, підвищуючи стійкість і підготовленість до складніших елементів.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17.

Індивідуальні заняття до теми 13.1

1. Технічно удосконалити вправи другого рівня складності.
2. Відшліфувати прийоми виконання plié- releve на одній нозі.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17.

Завдання для самостійної роботи до теми 13.1

1. Опрацювати літературу, скласти конспект.
2. Детально відпрацювати вивчені комбінації біля станка.
3. Відшліфувати preparation до pirouette з V позиції біля станка.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 22, 25.

Тема 13.2. ВИВЧЕННЯ З'ЄДНУВАЛЬНИХ І ДОПОМІЖНИХ РУХІВ

Практичні заняття до теми 13.2

Мета: набуття практичних вмінь і навичок у виконанні з'єднувальних і допоміжних рухів біля станка.

Практичні завдання

- вивчити та відпрацювати методику виконання допоміжних рухів: pas tombe, pas coupe, pas de bourree;
- опанувати поєднання окремих елементів у комбінаціях екзерсису біля станка шляхом введення допоміжних рухів.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17.

Завдання для самостійної роботи до теми 13.2

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект.
2. Відпрацювати допоміжні рухи у «чистому» вигляді з включенням їх у вправи екзерсису.

3. Удосконалити методику виконання з'єднувальних рухів в комбінаціях.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 13

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 13. Здобувачі вищої освіти мають знати з'єднувальні та допоміжні рухи класичного танцю, володіти практичними навичками виконання вправ екзерсису другого рівня складності. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бали
2. Виконавська майстерність, артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бали

МОДУЛЬ 14

УСКЛАДНЕННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСИСУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ДРУГОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Тема 14.1. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ПОВОРОТІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття до теми 14.1

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні вправ екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- засвоїти прийоми і технологію виконання поворотів, оволодіти координацією, узгодженістю роботи корпусу, рук, ніг, голови;
- відпрацювати включення поворотів у комбінації екзерсису на середині зали: battement tendu, battement tendu jete;
- вивчити IV, V форми port de bras, оволодіти координаційними прийомами виконання.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 14.1

1. Опрацювати методичну літературу.
  2. Відпрацювати техніку поворотів у вправах в «чистому» вигляді.
  3. Удосконалити координаційні прийоми виконання VI, V форм port de bras.
- Література:* 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28.

Тема 14.2. ЕЛЕМЕНТАРНЕ ADAGIO ЯК ЗАСІБ ОВОЛОДІННЯ ПОЗАМИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА 90°

Практичні заняття до теми 14.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні adagio на середині зали.

Практичні завдання

- засвоїти методику та прийоми виконання поз і рухів класичного танцю в adagio;
- опанувати переходи з однієї пози в іншу без зміни опорної ноги;
- відпрацювати точність позицій і положень ніг та рук, чіткість координації при поєднанні рухів ніг, рук, голови;
- розвинути музикальність виконання, оволодіти злитістю та пластичністю port de bras;
- вивчити IV arabesques, опанувати практичні навички виконання та координацію;
- оволодіти методикою виконання temps lie par terre з перегинанням корпусу;
- вивчити танцювальні кроки: pas de bourree без зміни ніг;
- інтегрувати в adagio допоміжні рухи, що розвивають танцювальність та виразність виконання.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 14.2

1. Опрацювати літературу, скласти конспект.
2. Відпрацювати вивчений новий хореографічний матеріал.
3. Удосконалити майстерність, культуру виконання.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28.

Тема 14.3. ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ РУХІВ РОЗДІЛУ ALLEGRO

Практичні заняття до теми 14.3

Мета: набуття вмінь і навичок у виконанні рухів розділу allegro другого рівня складності.

Практичні завдання

- розвинути силу та еластичність м'язів, опановуючи методику виконання рухів у розділі allegro;
- оволодіти координаційними прийомами виконання стрибків, забезпечуючи точність і синхронізацію рухів;
- вивчити та відпрацювати стрибки групи *sissonne*, зокрема *sissonne ferme en face* та *sissonne ouverte en face* з завершенням носком у підлогу і на 45°;
- вивчити та відпрацювати *grand changement de pied*, *grand pas echappe*, *pas echappe* на одну ногу;
- опанувати *double assemble*;
- оволодіти навичками виконання стрибків з поворотом на 1/4 кола: *changement de pieds*.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 19.

Індивідуальні заняття до теми 14.3

1. Проаналізувати методику виконання стрибків другого рівня складності.
2. Удосконалити виконання *sissonne ouverte*, *sissonne ferme*.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 19.

Завдання для самостійної роботи до теми 14.3

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених стрибків, вивчити термінологію.
2. Удосконалити виконання вивченого хореографічного матеріалу.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 19, 22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 14

Модульний контроль є результатом вивчення теми 14.2. Здобувачі вищої освіти повинні володіти методикою виконання поз класичного танцю на 90° у структурі елементарного *adagio* на середині зали та вміти продемонструвати. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бали
2. Виконавська майстерність, артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів із музичною основою – 2 бали

МОДУЛЬ 15

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 15.1. КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК СТІЙКА СИСТЕМА ВИРАЗНИХ ЗАСОБІВ ХОРЕОГРАФІЇ

Анотація до лекції 15.1

Витоки класичного танцю. Історичний процес формування. Еволюція розвитку класичного танцю як виразного засобу хореографічного мистецтва. Систематизація танцювальних положень і рухів балетного мистецтва. Процес формування терміну «класичний танець». Виникнення та розвиток техніки класичного танцю.

Класична спадщина балетного мистецтва як художня цінність. Збереження і передача естетичних принципів, композиційних прийомів, художнього смаку і форм балетного мистецтва минулих епох. Сучасний стан і тенденції розвитку класичного танцю.

План

1. Історичний процес формування класичного танцю.
2. Етапи виникнення та розвитку техніки класичного танцю.
3. Сучасний стан і тенденції розвитку класичної хореографії.

Завдання для самостійної роботи до теми 15.1

1. Ознайомитися та проаналізувати праці Ю. Станішевського, О. Чепалова, І. Зарицької, В. Туркевича.

2. Перегляд запропонованого відеоматеріалу.

Література: 6, 7, 11–13, 18, 20–22, 25–33.

Тема 15.2. ТЕОРЕТИЧНА СПАДЩИНА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Анотація до лекції 15.2

Класичний танець як основа розвитку всіх видів хореографічного мистецтва. Роль видатних хореографів у становленні вітчизняної школи класичного танцю.

Майстри класичної хореографії та їхній внесок у розвиток хореографічного мистецтва: Березова Г.О., Мей В.П., Зихлінська Л.Р., Ахемян Т.Л., Цветкова Л.Ю. та інші. Теоретична спадщина, що відображає досвід багатьох поколінь.

Перший підручник з методики викладання класичного танцю - «Основи класичного танцю» (1934 р.).

Значення фіксування та популяризації кращих зразків класичної хореографії, уроків видатних майстрів класичного танцю.

План

1. Класичний танець як основа розвитку хореографічного мистецтва.
2. Видатні майстри класичної хореографії та їхній внесок у формування української школи класичного танцю.
3. Теоретична спадщина та методичні матеріали з класичного танцю.

Практичні заняття до теми 15.2

Мета: набуття вмінь і навичок опрацювання й аналізу теоретичних праць і методичних матеріалів з класичної хореографії, вміння застосовувати набуті знання на практиці.

Практичні завдання

- ознайомитися з прикладами навчальних комбінацій, представленими у структурно-схематичній формі та виконати їх на практиці;
- опанувати систему запису рухів, вправ, комбінацій екзерсису класичного танцю та застосовувати її під час виконання комбінацій;
- засвоїти навички аналізу хореографічного тексту за схемою записів і відтворити його в практичному виконанні;
- ознайомитися зі світовим і вітчизняним методико-практичним досвідом викладання та апробувати різні методичні підходи на практиці;
- дослідити взаємозв'язок біомеханіки та естетичних канонів класичного танцю, розуміючи їх як ключовий принцип у вивченні елементів класичного екзерсису, та застосувати отримані знання під час виконання практичних вправ.

Література: 1–11, 15, 16, 18–28.

Завдання для самостійної роботи до теми 15.2

1. Ознайомитися з основними працями, статтями, підручниками та навчальними посібниками з класичного танцю. Обґрунтувати значущість теоретичної спадщини в розвитку методики викладання.

2. Проаналізувати основні розділи підручника Л. Ю. Цветкової «Методика викладання класичного танцю», визначити його роль і значення в хореографічній освіті.

3. Використовуючи структурно-схематичну форму запису рухів класичного танцю, самостійно скласти записи вправ екзерсису біля станка.

Література: 1–11, 15, 16, 18–28.

Тема 15.3. ВПРАВИ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА УСКЛАДНЕНОЇ КООРДИНАЦІЇ

Практичні заняття до теми 15.3

Мета: набуття практичних навичок і вмінь у виконанні вправ екзерсису біля станка третього рівня складності.

Практичні завдання

- опанувати напівповороти і повороти у різних вправах біля опори: battement tendu, battement tendu jete, battement fondu, battement frappe;
- оволодіти прийомами fouette en dehors, en dedans на 1/4, 1/2 кола en face та із пози в позу: з носком у підлогу, на 45°;
- вивчити pas tombe на місці та з просуванням у всіх напрямках, із закінченням на sur le cou-de-pied, носком у підлогу і на 45°, pas coupe;
- опанувати III port de bras з розтяжкою вперед, назад, з переходом з однієї

ноги на іншу (pas degage).

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 15.3

1. Опрацювати методичну літературу, скласти конспект.
2. Технічно відпрацювати і удосконалити навички вивчених рухів і вправ.
3. Перегляд запропонованого відеоматеріалу.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–33.

Тема 15.4. ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ: ВИВЧЕННЯ РУХІВ EN TOURNANT

Практичні заняття до теми 15.4

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння елементарних рухів en tournant.

Практичні завдання

- опанувати методику виконання елементарних рухів у повороті: en tournant на 1/8 кола: battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre;
- засвоїти техніку виконання поворотів fouette en dehors, en dedans на 1/4 кола en face та з пози в позу носком у підлогу та на 45°;
- опанувати введення pas tombe на місці та pas coupe у вправах: battement foundu, battement frappe, petit battement sur le cou-de-pied;
- вивчити VI форму port de bras та оволодіти координаційними прийомами виконання;
- вивчити підготовчі вправи (preparation) до pirouette з II, V позицій.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 15.4

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених рухів.

2. Відпрацювати, удосконалити вивчений хореографічний матеріал.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 15

Модульний контроль є результатом вивчення теми 15.4. Здобувачі мають знати методику виконання рухів згідно програми, типові помилки та прийоми їх подолання. Повинні володіти навичками виконання рухів en tournant на середині зали, підготовчими вправами (preparation) до pirouette з II, V позицій та вміти грамотно демонструвати опанований лексичний матеріал. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бали
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бали

МОДУЛЬ 16
РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ПРИЙОМІВ РУХІВ
РОЗДІЛУ ALLEGRO

Тема 16.1. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ ТРЕТЬОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття до теми 16.1

Мета: формування вмінь і навичок у засвоєнні рухів розділу allegro третього рівня складності.

Практичні завдання

- вивчити методику виконання pas glissade у всіх напрямках і в малих позах croisee, effacee, ecartee вперед, назад;
- опанувати pas assemble en face у всіх напрямках;
- оволодіти pas echarpe у II і IV позиції із закінченням на одну ногу en face і epaulement.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 16.1

1. Опрацювати навчально-методичну літературу.
2. Відшліфувати практичні навички виконавської техніки стрибків третього рівня складності.
3. Удосконалити координаційні прийоми виконання.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28.

Тема 16.2. ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ З ПРОСУВАННЯМ.

Практичні заняття до теми 16.2

Мета: формування вмінь і навичок виконання стрибків з просуванням у розділі allegro.

Практичні завдання

- опанувати техніку виконання pas jete en face та в epaulement вперед і назад, у малих позах, на місці та з просуванням;
- вивчити temps levé sauté на одній нозі en face та epaulement.

Література: 2–7, 12, 15–17.

Індивідуальні заняття до теми 16.2

1. Проаналізувати методику виконання стрибків з просуванням.
2. Робота над технікою, чистотою виконання pas jete в позах з просуванням.

Література: 2–7, 12, 15–17.

Завдання для самостійної роботи до теми 16.2

1. Опрацювати навчально-методичну літературу.
2. Відшліфувати практичні навички виконавської техніки temps leve sauté на одній нозі в положенні epaulement.
3. Перегляд відеоматеріалу.

Література: 2–7, 12, 15–17, 22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 16

Модульний контроль передбачає перевірку знань з тем модуля 16. Здобувачі мають знати методiku виконання рухів згідно програми, типові помилки та прийоми їх подолання. Повинні володіти навичками виконання стрибків третього рівня складності. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бали
2. Виконавська майстерність, артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бали

МОДУЛЬ 17

СТІЙКІСТЬ ЯК ОСНОВА ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Тема 17.1. РОЗВИТОК ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ СТАНКА

Практичні заняття до теми 17.1

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння технічних прийомів виконання ускладнених вправ екзерсису біля станка..

Практичні завдання

- поєднати виконання рухів en face та в позах у комбінаціях;
- збільшити кількість plie- releve у вправах екзерсису: battement fondu plie-releve на півпальцях en face і в позах; battement fondu plie-releve з demi rond de jambe; double battement fondu en face і в позах;
- методика виконання battement releve lent на 90°, battement developpe на 90°, demi rond de jambe на 90° на півпальцях і в позах;
- вивчити preparation до pirouette з V та II позицій.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17.

Індивідуальні заняття до теми 17.1

1. Удосконалити технічні прийоми виконання поз класичного танцю на 90°.
2. Відпрацювати preparation до pirouette з V, II позицій.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 23, 24.

Завдання для самостійної роботи до теми 17.1

1. Опрацювати методичну літературу, занотувати.
2. Відпрацювати вивчені рухи, комбінації біля станка.
3. Удосконалити виконавську майстерність.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 22, 25–28.

Тема 17.2. УСКЛАДНЕННЯ СПОЛУЧЕНЬ У ВПРАВАХ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА

Практичні заняття до теми 17.2

Мета: набуття вмінь і навичок у процесі засвоєння координаційних прийомів рухів, вправ екзерсису біля станка з використанням технічно ускладнених елементів.

Практичні завдання

- включити повороти та тури (tours) у комбінації;
- опанувати виконавські навички повороту на 360°;
- вивчити напівповороти en dehors, en dedans з підміною ноги на повній стопі та на півпальцях; tombe з напівповоротом sur le cou- de- pied en dehors, en dedans; pas tombe з просуванням;
- поєднати кілька рухів зі збільшенням кількості технічно ускладнених елементів;
- ввести eparement effacee та croisee у вправи battement soutenu на 90°;
- урізноманітнити вправи, поєднуючи різні port de bras з роботою ніг;
- вивчити grand rond de jambe developpe на 90°.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17.

Завдання для самостійної роботи до теми 17.2

1. Опрацювати методичну літературу.
2. Відшліфувати виконавські навички вивчених вправ і рухів з використанням технічно ускладнених елементів.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 17

Модульний контроль є результатом вивчення теми 17.2. Здобувачі повинні володіти навичками виконання вправ і комбінацій з використанням технічно ускладнених елементів. Демонструвати способи виконання технічно складних елементів, рухів і їх поєднань. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бали
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бали

МОДУЛЬ 18.

ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТРЕТЬОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Тема 18.1. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВПРАВ НА ПІВПАЛЬЦЯХ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття до теми 18.1

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання вправ на півпальцях на середині зали.

Практичні завдання

- продовжити роботу над розвитком музикальності виконання;
- оволодіти навичками виконання вправ екзерсису на півпальцях: battement fondu, battement fondu plie- releve; double battement fondu, battement soutenu, battement frappe, petite battement sur le cou-de-pied, rond de jambe en l'air, battement releve lent, battement developpe у великі пози;
- вивчити pas de bourree ballote croisee і effacee носком у підлогу і на 45° на місці і з просуванням; pas de bourree dessus-dessous.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 30–33.

Завдання для самостійної роботи до теми 18.1

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю, законспектувати новий хореографічний матеріал.
2. Відпрацювати вивчені вправи і комбінації, технічно удосконалити виконання.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28.

Тема 18.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ PIROUETTE. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ PREPARATION У ТЕХНОЛОГІЇ ВИВЧЕННЯ PIROUETTE

Практичні заняття до теми 18.2

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні обертальних рухів екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- опанувати основні прийоми виконання preparation до pirouette з IV позиції;
- визначити поняття напрямків обертання: en dehors, en dedans з відповідними положеннями рук у preparation;
- оволодіти технікою виконання pirouette en dehors, en dedans з V, II та з IV позицій із завершенням у V чи IV позицію (один поворот).

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25, 30–33.

Індивідуальні заняття до теми 18.2

1. Проаналізувати техніку виконання preparation у технології вивчення pirouette en dehors, en dedans з V, II, IV позицій.
2. Удосконалити координаційні прийоми виконання pirouette.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25, 30–33.

Завдання для самостійної роботи до теми 18.2

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Засвоїти методику виконання *rigouette* з II, V, IV позицій.
3. Відшліфувати координаційні прийоми виконання: узгодженість роботи корпусу, ніг, рук, голови.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 22, 25–28, 30–33.

Тема 18.3. ЗАСВОЄННЯ ТЕХНІКИ УСКЛАДНЕНИХ СТИБКІВ

Практичні заняття до теми 18.3

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні технічно ускладнених стрибків.

Практичні завдання

- засвоїти принципи виконання стрибків, ускладнених поворотами;
- відпрацювати рухи *allegro*, оволодіти координацією виконання, танцювальною майстерністю;
- вивчити методику виконання *pas coupe*, *pas ballonne* з просуванням, *petite sissonne tombe en face* у всіх напрямках і в позах із закінченням носком у підлогу, *petite sissonne ouverte* на 45° в позах, *sissonne fermee* в позах, *temps lie saute*, *pas de chat* із V в V-позицію (сценічна форма).

Література: 2–7, 9, 12, 15–17.

Завдання для самостійної роботи до теми 18.3

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати.
  2. Технічно удосконалити виконання вивчених стрибків і відшліфувати якість, форму виконання.
  3. Відпрацювати координаційні прийоми, виконавські навички.
- Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 22, 25–28.*

Тема 18.4. ПІДГОТОВЧІ ВПРАВИ ДО ЗАНОСОК

Практичні заняття до теми 18.4

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння принципів виконання рухів *allegro*.

Практичні завдання

- подальший розвиток координаційних прийомів рухів *allegro*;
- засвоїти підготовчі вправи до виконання заносок;
- вивчити *echappe battu* («заноски» з другої позиції);
- опанувати *tour* у повітрі на 360°.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17.

Завдання для самостійної роботи до теми 18.4

1. Опрацювати навчально-методичну літературу, законспектувати.
  2. Відпрацювати вправи до заносок, опанувати техніку виконання.
  3. Перегляд відеоматеріалу.
- Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 29–33.*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 18

Модульний контроль є результатом вивчення тем 18.2, 18.3. Здобувачі вищої освіти повинні володіти координаційними прийомами виконання pirouette з II, V, IV позицій у «чистому» вигляді, виконувати технічно ускладнені стрибки. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 6 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 2 бали
2. Виконавська майстерність, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 2 бали

МОДУЛЬ 19.

УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Тема 19.1. УСКЛАДНЕННЯ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА ЕЛЕМЕНТАМИ ВІРТУОЗНОЇ ТЕХНІКИ

Практичні заняття до теми 19.1

Мета: набуття навичок виконання елементів віртуозної техніки.

Практичні завдання

- засвоїти виконання pirouette з V позиції у різних вправах;
- опанувати виконання напівповоротів на одній нозі (друга у положенні sur le sou-de-pied або на 45°, 90°), напівповоротів із прийому fouette;
- вивчити pirouette з temps releve, temps releve з tour en dehors, en dedans.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17.

Індивідуальні заняття до теми 19.1

1. Проаналізувати техніку виконання pirouette з temps releve.
2. Удосконалити «чистоту» виконання елементів віртуозної техніки.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17.

Завдання для самостійної роботи до теми 19.1

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю, законспектувати.

2. Опанувати різноманітні підходи та прийоми виконання технічно складних елементів.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 22, 25–28.

Тема 19.2. ВИВЧЕННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА ЧЕТВЕРТОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття до теми 19.2

Мета: набуття практичних навичок і вмінь у виконанні рухів екзерсису біля станка четвертого рівня складності.

Практичні завдання

- опанувати методику виконання grand rond de jambe developpe, grand battement

- jete на півпальцях;
- вивчити developpe plie releve;
  - засвоїти методику виконання координаційних прийомів flic-flac en face, en tournant на 1/2;
  - оволодіти поворотом en dehors, en dedans з ногою, витягнутою попереду або позаду на 45° з прийому plie releve;
  - вивчити battement double frappe en tournant на 1/4, 1/2 кола en dehors, en dedans en face, із пози в позу;
  - засвоїти методику виконання battement fondu на 90°, battement soutenu на 90° en face і у великих позах;
  - вивчити battement battu sur le cou-de-pied en face і в epaulement;
  - вивчити grand rond de jambe jete en dehors, en dedans;
  - опанувати battement developpe з повільним поворотом прийомом fouette на 1/4, 1/2 en dehors, en dedans (вправа виконується на цілій стопі, на півпальцях, в demi-plie en face з пози в позу);
  - grand battement jete зі швидким developpe (м'який battement).
- Література:* 2–7, 9, 12, 16, 17, 29–33.

Завдання для самостійної роботи до теми 19.2

1. Опрацювати методичну літературу, законспектувати методику виконання вивчених рухів.
2. Відшліфувати практичні навички координації у вправах екзерсису, чистоту виконання, художню виразність.

Література: 2–7, 9, 12, 16, 17, 29–33.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 19

Модульний контроль є результатом вивчення теми 19.2. Здобувачі вищої освіти мають володіти методикою виконання вправ екзерсису біля станка з ускладненими елементами віртуозної техніки, набути навички координації, технічної точності, виразності. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 4 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Виконавська майстерність, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 20. ТЕХНІКА ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ

Тема 20.1. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВПРАВ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ЧЕТВЕРТОГО РІВНЯ СКЛАДНОСТІ

Практичні заняття до теми 20.1

Мета: формування вмінь і навичок у виконанні ускладнених вправ

екзерсису на середині зали.

Практичні завдання

- максимальне використання en tournant і pirouette у різних вправах;
- опанувати battement tendu, battement tendu jete, rond de jambe par terre en tournant на 1/4, 1/2 повороту en dehors, en dedans;
- засвоїти методику виконання pas ballote носком у підлогу і на 45° en face, на croisee, effacee;
- вивчити підготовчі вправи до tour en dehors, en dedans з другої позиції на 90°;
- опанувати VI port de bras-preparation;
- вивчити tour lent у великих позах;
- вивчити temps lie на 90° вперед і назад;
- оволодіти виконанням pirouette з другої, п'ятої, четвертої позицій;
- набути практичних навичок: pas de bourree ballote en tournant 1/4 повороту, pas de bourree en tournant en dehors, en dedans зі зміною ніг; pas de bourree dessus-dessous.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 30–33.

Завдання для самостійної роботи до теми 20.1

1. Опрацювати літературу, законспектувати.
2. Технічно відпрацювати методику опанованих рухів, вправ, вивчених комбінацій.
3. Удосконалити виконавську майстерність, художню виразність, танцювальну культуру виконання.

Література: 2–7, 9, 12, 15–17, 22, 25–28.

Тема 20.2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ВІРТУОЗНОЇ ТЕХНІКИ У ВПРАВАХ ALLEGRO

Практичні заняття до теми 20.2

Мета: формування вмінь і практичних навичок у процесі засвоєння принципів виконання віртуозної техніки стрибків.

Практичні завдання

- вивчити та відпрацювати pas emboite на 45°, pas chasse;
- засвоїти вимоги основних принципів виконання великих стрибків: grand sissonne ouverte в позах без просування та з просуванням;
- розвиток вивчення рухів en tournant: опанування pas echange en tournant;
- pas assemble з просуванням;
- подальше оволодіння заносками (battus): echange battu, royal, entrechat-quatre;
- вивчити та відпрацювати echange battu з закінченням на одну ногу, echange battu з ускладненою заноскою;
- опанувати assemble battu.

Література: 2–7, 9, 11, 12, 15, 16, 17, 30–33.

Індивідуальні заняття до теми 20.2

1. Проаналізувати принципи виконання великих стрибків.
2. Удосконалити навички виконання стрибків з заносками.

Література: 2–7, 9, 10, 12–14, 16, 17, 21–25, 27, 28, 30–33.

Завдання для самостійної роботи до теми 20.2

1. Опрацювати літературу з методики виконання класичного танцю.
2. Відшліфувати практичні навички виконання віртуозної техніки розділу *allegro*.

3. Відпрацювати підходи до великих стрибків і техніку їх завершення.
4. Відшліфувати якість і форму виконання вивчених стрибків, заносок.

Література: 2–7, 9, 11, 12, 15, 16, 17, 22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 20

Модульний контроль є підсумком вивчення теми 20.1. Здобувачі вищої освіти мають володіти методикою виконання вправ екзерсису на середині зали четвертого рівня складності, продемонструвати навички опанування поворотів, великих поз, координації. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття.

Критерії оцінювання (максимально 4 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Виконавська майстерність, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 21. МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 21.1. ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ НАВЧАЛЬНОЇ ФОРМИ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ КОМБІНАЦІЇ

Анотація до лекції 21.1

Мета та завдання побудови заняття з класичного танцю. Методика складання навчальної форми танцювальної комбінації. Технології побудови. Особливості просторового вирішення комбінацій на середині зали: *adagio*, *allegro*, оберти тощо. Побудова танцювальних комбінацій у взаємодії з музичним матеріалом. Підготовча робота з концертмейстером. Музичне оформлення навчальної форми танцювальної комбінації. Тривалість навчальної комбінації (16–32 такти). Музичні розміри 2/4, 4/4, 3/4. Поєднання не більше 2–3 основних та одного з'єднувального рухів. Аналіз структури навчального прикладу. Виявлення та корегування методичних помилок.

План

1. Мета та основні завдання побудови танцювальної комбінації.
2. Особливості просторового вирішення танцювальних комбінацій на середині зали.

3. Структурний аналіз навчального прикладу.

Практичні заняття до теми 21.1

Мета: формування вмінь і навичок у процесі засвоєння методики побудови навчальної форми танцювальної комбінації.

Практичні завдання

- оволодіти принципами побудови заняття класичного танцю;
- засвоїти методику складання навчальних комбінацій;
- опанувати навички доцільного поєднання рухів у навчальних комбінаціях;
- вивчити принципи раціонального дозування м'язового навантаження;
- засвоїти особливості просторового вирішення комбінацій на середині зали;
- опрацювати закони динамічного розвитку рухів у процесі творчої роботи.

Література: 2–7, 9, 10, 12–14, 16, 17, 21–25, 30–33.

Завдання для самостійної роботи до теми 21.1

1. Підібрати музичний матеріал до танцювальної композиції простої форми у відповідності до темпу, характеру.
2. Визначити мету та завдання танцювальної композиції простої форми.
3. Розкрити логіку комбінування рухів класичного екзерсису: однієї групи, суміжних: одного виду, розділу тощо.
4. Скласти навчальну танцювальну комбінацію на основі рухів класичного танцю.

Література: 2–7, 9, 10, 12–14, 16, 17, 21–25, 29–33.

Тема 21.2. ПРИНЦИПИ МУЗИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ ЗАНЯТТЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Анотація до лекції 21.2

Музичне оформлення заняття з класичного танцю як важливий фактор естетичного та художнього виховання здобувачів.

Роль концертмейстера у навчальному процесі. Завдання концертмейстера по вихованню музикального смаку і розвитку професійної культури здобувачів. Змістовність консультативної роботи концертмейстера зі здобувачами у навчальному процесі.

Музичний матеріал – основа навчального хореографічного процесу. Музичне оформлення академічної побудови заняття: біля станка, на середині зали. Відмінні риси музичного супроводу групових та індивідуальних форм навчальної побудови комбінацій.

Форми і методи роботи. Принципи відбору навчального матеріалу. Якість виконання. Відповідність музичного і хореографічного змісту в процесі формування репертуарної програми побудови навчальної дисципліни. Формування музичного матеріалу з використанням нотної літератури. Робота концертмейстера і педагога з добору музичного матеріалу. Підпорядкування рухів музичній фразі. Відповідність рухів структурі музичного твору.

Використання на лекціях і практичних заняттях технічних засобів для

прослуховування і використання музичного матеріалу.

План

1. Музичне оформлення заняття класичного танцю як важливий аспект естетичного виховання;
2. Роль концертмейстера в навчальному процесі;
3. Музичний матеріал як основа хореографічного навчання. Основні музичні терміни;
4. Форми та методи роботи концертмейстера і педагога: зміст і взаємодія.

Практичні заняття до теми 21.2

Мета: оволодіння основами музичного оформлення занять класичного танцю та його роллю в навчальному процесі.

Практичні завдання

- визначити метроритмічну і темпову основи навчальної танцювальної комбінації біля станка;
  - консультативна робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу до навчальної комбінації;
  - визначити музичний розмір, характер, кількість тактів звукового оформлення до навчальної комбінації біля станка і на середині зали;
  - виховати естетичний та художній смак.
- *Література:* 3–8, 11, 13, 14, 16, 17, 19–21.

Завдання для самостійної роботи до теми 21.2

1. Зробити порівняльний аналіз музичного супроводу занять класичного танцю і народно-сценічного, класичного і історико-побутового тощо.
  2. Опрацювати музичну термінологію для педагогічної роботи на заняттях класичного танцю.
  3. Законспектувати музичні терміни, необхідні для роботи з концертмейстером.
- Література:* 3–8, 11, 13, 14, 16, 17, 19–22, 25–28.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 21

Модульний контроль є підсумком вивчення теми 20.1. Здобувачі вищої освіти мають знати технологію побудови, методика складання навчальної танцювальної комбінації біля станка; розуміти особливості просторового вирішення побудови навчальної танцювальної комбінації на середині зали; володіти вміннями доцільного поєднання рухів під час побудови вправ; володіти знаннями з раціонального дозування м'язового навантаження. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 4 бали):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 1 бал
2. Академічна манера виконання, виразність та артистизм – 1 бал
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 1 бал
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 1 бал

МОДУЛЬ 22

МЕТОДИКА ПОБУДОВИ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ

Тема 22.1. СТВОРЕННЯ ВЛАСНИХ НАВЧАЛЬНИХ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ СТАНКА, НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Практичні заняття до теми 22.1

Мета: оволодіння професійними компетентностями методики побудови навчальної комбінації біля станка, на середині зали.

Практичні завдання

- визначити мету та завдання форми навчальної комбінації у структурі навчальних занять;
- оволодіти логікою комбінування рухів класичного екзерсису: в одній групі, суміжних; одного виду, розділу в процесі роботи по створенню танцювальної комбінації;
- оволодіти навичками побудови навчальних комбінацій на основі вивчених рухів класичного танцю;
- консультативна робота з концертмейстером по підбору музичного матеріалу до навчальної комбінації;
- визначити музичний розмір, характер, кількість тактів звукового оформлення до комбінацій;
- виховати естетичний і художній смак, розвинути творчі здібності здобувача.

Література: 2–7, 9, 10, 12–17, 19–25, 27–33.

Індивідуальні заняття до теми 22.1

1. Проаналізувати логіку комбінування рухів класичного екзерсису.
2. Удосконалити навички побудови власних комбінацій.

Література: 2–7, 9, 10, 12–17, 19–33.

Завдання для самостійної роботи до теми 22.1

1. Опрацювати літературні джерела.
2. Самостійно скласти навчальну танцювальну комбінацію біля станка, на середині зали на основі рухів класичного матеріалу.
3. Удосконалити виконавську майстерність, пластику, культуру виконання.

Література: 2–7, 9, 10, 12–17, 19–33.

Тема 22.2. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВЛАСНОГО КОМПЛЕКСУ ВПРАВ

Практичні заняття до теми 22.2

Мета: формування вмій і навичок презентувати власні, самостійно створені навчальні комбінації.

Практичні завдання

- оволодіти механізмами практичного показу власної творчої роботи;
- визначити прийоми і методи, що забезпечують результативність презентації власних комбінацій;
- розучити та відпрацювати з однокурсниками власні комбінації, рухи та

- елементи;
- удосконалити художню виразність, виконавську майстерність, культуру виконання.

Література: 2–7, 9, 10, 12–17, 19–33.

Завдання для самостійної роботи до теми 22.2

1. Удосконалити, відшліфувати самостійно створені комбінації біля станка і на середині зали, підготувати практичний показ.
  2. Відпрацювати виразність виконання, пластичність, виконавську культуру.
- Література: 2–7, 9, 10, 12–17, 19–25, 30–33.*

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 22

Модульний контроль передбачає перевірку знань з тем модуля 22. Здобувачі вищої освіти мають володіти навичками складання комбінацій екзерсису біля опори і на середині зали. Вміти охарактеризувати методику побудови навчальної форми танцювальної комбінації на матеріалі класичного танцю. Демонструвати впевнене і правильне виконання створених комбінацій з правильною методичною розкладкою кожного руху; знати термінологію, зокрема, вміти назвати кожний із використаних у комбінації рухів, елементів вправи. Володіти технікою передачі і відпрацювання рухів, елементів. Здобувачі вищої освіти повинні знати форму і методи роботи з концертмейстером по підбору музичного матеріалу до створених власних комбінацій. Вміти підібрати музичний матеріал до комбінацій відповідно до темпу, характеру. Вміти підготувати практичний показ власного комплексу вправ і презентувати його. Модульний контроль проводиться у формі практичного заняття

Критерії оцінювання (максимально 12 балів):

1. Методика виконання лексичного матеріалу – 4 бали
2. Виконавська майстерність, виразність та артистизм – 2 бали
3. Логічність і послідовність викладу практичного матеріалу – 2 бали
4. Гармонійне поєднання рухів з музичною основою – 4 бали

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

за відвідування й активність протягом семестру по дисципліні

I семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			1 модуль	2 модуль	3 модуль	4 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1	1×1=1			
2	Практичні заняття	3	4×3=12	4×3=12	4×3=12	5×3=15
3	Індивідуальні заняття	2		1×2=2	1×2=2	1×2=2
4	Модульний контроль	4	1×4=4	1×4=4	1×4=4	1×4=4
	Усього за модуль		17	18	18	21
	Екзамен		26			
	Разом за I семестр		17+18+18+21+26=100 балів			

II семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			5 модуль	6 модуль	7 модуль	8 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1	1×1=1			
2	Практичні заняття	3	4×3=12	4×3=12	5×3=15	5×3=15
3	Індивідуальні заняття	2		2×2=4		1×2=2
4	Модульний контроль	4	1×4=4	1×4=4	1×4=4	1×4=4
	Усього за модуль		17	20	19	21
	Залік		23			
	Разом за II семестр		17+20+19+21+23=100 балів			

III семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			9 модуль	10 модуль	11 модуль	12 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1	2×1=2			
2	Практичні заняття	3	3×3=9	5×3=15	5×3=15	4×3=12
3	Індивідуальні заняття	2		1×2=2		2×2=4
4	Модульний контроль	4	1×4=4	1×4=4	1×4=4	1×4=4
	Усього за модуль		15	21	19	20
			25			
	Разом за III семестр		15+21+19+20+25=100 балів			

IV семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			13 модуль	14 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1		
2	Практичні заняття	6	4×6=24	4×6=24
3	Індивідуальні заняття	2	1×2=2	2×2=4
4	Модульний контроль	6	1×6=6	1×6=6
	Усього за модуль		32	34
	Екзамен		34	
	Разом за IV семестр		32+34+34=100 балів	

V семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			15 модуль	16 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1	2×1=1	
2	Практичні заняття	6	3×6=18	3×6=18
3	Індивідуальні заняття	3		3×3=9
4	Модульний контроль	8	1×8=8	1×8=8
	Усього за модуль		27	35
	Залік		38	
	Разом за V семестр		27+35+38=100 балів	

VI семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	
			17 модуль	18 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1		
2	Практичні заняття	6	4×6=24	4×6=24
3	Індивідуальні заняття	2	1×2=2	2×2=4
4	Модульний контроль	6	1×6=6	1×6=6
	Усього за модуль		32	34
			34	
	Разом за VI семестр		32+34+34=100 балів	

VII семестр

№ з / п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)		
			19 модуль	20 модуль	21 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1			2×1=2
2	Практичні заняття	4	5×4=20	4×4=8	3×4=12
3	Індивідуальні заняття	2	1×2=2	2×2=4	
4	Модульний контроль	6	1×6=6	1×6=6	1×6=6
	Усього за модуль		28	18	20
	Залік		34		
	Разом за VII семестр		28+18+20+34=100 балів		

VIII семестр

№ з / п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)
			22 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	1	
2	Практичні заняття	12	4×12=48
3	Індивідуальні заняття	3	3×3=9
4	Модульний контроль	12	1×12=12
	Усього за модуль		69
	Екзамен		31
	Разом за VIII семестр		69+31=100 балів

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ/ЕКЗАМЕНУ

1. Роль і місце класичного танцю в системі професійної освіти.
2. Класичний танець як виразний засіб хореографічного мистецтва.
3. Основні принципи послідовності вправ екзерсису класичного танцю.
4. Методика постановки корпусу, голови, позицій ніг, рук.
5. Методика вивчення основних рухів класичного екзерсису.
6. Методика вивчення рухів групи battement.
7. Методика вивчення рухів групи rond de jambe.
8. Методика вивчення рухів групи sur le cou-de-pied.
9. Пози класичного танцю як виразний засіб класичного танцю.
10. Основні прийоми розвитку рухів класичного танцю біля станка і на середині зали.
11. Allegro як виразний засіб класичного танцю.
12. Класифікація стрибків за формами, групами, видами, характером.
13. Технологія і методика виконання стрибка.
14. Методика вивчення рухів групи маленьких стрибків.

15. Методика вивчення рухів групи середніх стрибків.
16. Методика вивчення рухів групи великих стрибків.
17. Послідовність вивчення рухів класичного танцю розділу allegro.
18. З'єднувальні та допоміжні рухи класичного танцю, методика вивчення.
19. Розвиток стійкості у процесі засвоєння рухів класичного танцю.
20. Adagio як виразний засіб класичного танцю.
21. Значення простої та розгорнутої форм adagio у процесі занять з оволодіння методикою виконання рухів класичного танцю на середині зали.
22. Обертання як виразний засіб класичного танцю.
23. Класифікація обертів за формами, групами, видами та характером.
24. Прийоми, технологія та методика виконання рухів класичного танцю різних груп обертів.
25. Послідовність вивчення рухів класичного танцю: групи обертів.
26. Прийоми, технологія та методика виконання рухів класичного танцю en tournant.
27. Методика вивчення складних поворотів: tour lent, fouette.
28. Методика створення навчальної форми танцювальної комбінації на матеріалі класичного танцю.
29. Методика роботи з концертмейстером.
30. Значення класичних форм port de bras для розвитку координації.

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

1. Опанування методики виконання рухів та термінології класичного танцю.
2. Набуття вмінь і навичок у практичному виконанні елементів і рухів екзерсису біля станка та на середині зали.
3. Оволодіння технікою класичного танцю, точністю та чистотою виконання.
4. Опанування танцювальними комбінаціями.
5. Відтворення характеру та академічної манери виконання.
6. Опанування виконавською майстерністю, сценічною виразністю, музикальністю та артистизмом.
7. Систематизація знань у практичній складовій дисципліни «Методика виконання класичного танцю».

Критерії оцінювання практичних занять:

Модулі 1–12 (максимально 3 бали)

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 1 бал
2. Технічна точність, чистота виконання – 0,5 бала
3. Артистизм, музикальність, виконавська майстерність – 1 бал
4. Танцювальні, стрибкові, обертальні комбінації – 0,5 бала

Модулі 13–18 (максимально 6 балів)

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 1 бал
2. Технічна точність, чистота виконання – 1 бал

3. Артистизм, музикальність, виконавська культура майстерність – 2 бали
4. Танцювальні, стрибкові, обертальні комбінації – 2 бали

Модулі 19 – 21 (максимально 4 бали)

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 1 бал
2. Технічна точність, чистота виконання – 1 бал
3. Артистизм, музикальність, виконавська майстерність – 1 бал
4. Танцювальні, стрибкові, обертальні комбінації – 1 бал

Модуль 22 (максимально 12 балів)

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 2 бали
2. Технічна точність, чистота виконання – 2 бали
3. Артистизм, музикальність, виконавська майстерність – 4 бали
4. Танцювальні, стрибкові, обертальні комбінації – 4 бали

Критерії оцінювання індивідуальних занять

Модуль 1–14, 17–21 (максимально 2 бали)

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 0,5 бала
2. Технічна точність, чистота виконання – 0,5 бала
3. Артистизм, музикальність, виконавська майстерність – 0,5 бала
4. Танцювальні, стрибкові, обертальні комбінації – 0,5 бала

Модуль 15, 16, 22 (максимально 3 бали)

1. Методика виконання рухів, хореографічна лексика – 1 бал
2. Технічна точність, чистота виконання – 0,5 бала
3. Артистизм, музикальність, виконавська майстерність – 1 бал
4. Танцювальні, стрибкові, обертальні комбінації – 0,5 бала

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** - якщо здобувач демонструє ґрунтовні знання змісту дисципліни:
  - володіє методикою виконання вправ біля станка, елементами і рухами на середині зали;
  - виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - володіє термінологією дисципліни, правильно формулює відповіді;
  - робить власні висновки та застосовує знання у практичних контекстах;
  - володіє технікою виконання рухів, виконавською майстерністю, артистизмом, музикальністю.
- **Оцінку В (82-89)** – якщо здобувач демонструє системні знання:
  - володіє методикою виконання вправ біля станка, елементів і рухів на середині зали, проте допускає певні незначні неточності;
  - виявляє хороші знання усієї програми навчальної дисципліни;

- володіє термінологією, формулює відповіді, робить висновки та застосовує знання, але іноді бракує деталізації або варіативності;
- техніка виконання рухів правильна, але не вистачає технічності;
- демонструє виконавську майстерність, артистизм, музикальність з певними стилістичними неточностями.
- **Оцінку C (74-81)** - якщо здобувач демонструє знання:
  - володіє методикою виконання вправ біля станка, елементами і рухами на середині зали, але помітні недоліки, певні неточності, слабка координація;
  - відображає знання термінології, формує відповіді, застосовує знання на практиці, але є непослідовність, не достатнє обґрунтування;
  - техніка виконання рухів, виконавська майстерність має недоліки, відсутня емоційна виразність, спостерігається поверхневий підхід.
- **Оцінку D (64-73)** - якщо здобувач демонструє знання дисципліни недостатньо, поверхнево і непослідовно:
  - методика виконання вправ біля станка, елементів і рухів на середині зали має суттєві недоліки, що свідчать про слабке засвоєння матеріалу;
  - термінологія використовується некоректно, відповіді є логічно непослідовними;
  - відсутні технічність і артистизм.
- **Оцінка E (60-63)** - якщо здобувач демонструє поверхневі знання, не в змозі надати чітку і логічну відповідь:
  - рухи виконуються з грубими технічними помилками;
  - відсутній артистизм і технічність.
- **Оцінка FX (35-59)** - якщо здобувач не опанував зміст дисципліни, основні терміни:
  - відповіді є поверхневими, неправильними або відсутніми;
  - знання лексичного матеріалу, техніка виконання не відповідає навіть базовим вимогам, рухи є хаотичними і невпевненими.
- **Оцінка F (1-34)** - якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не виконував завдань і не демонстрував зацікавленості в навчальному процесі.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Ахемян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: навч.-метод. посіб.. Київ : ДАКККіМ, 2003. 125 с.
2. Батаєва Н. П. Біомеханіка в хореографії : навч.-метод. посібник. Харків, 2015. 156 с.
3. Васірук С. О. Класичний танець : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2009. 260 с.
4. Герц І. І. Класичний танець. Методика професійного розвитку танцівника : навч. посіб. Київ : НАКККіМ, 2007. 154 с.
5. Гончаренко Ю. В., Єрмакова О. А. Хореографія: основи класичного танцю : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 239 с.
6. Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій навчальної дисципліни першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 024 «Хореографія», освітньої програми Сучасна хореографія/ укл. Л. М. Шилова, Н. М. Семенова. Харків: ХДАК, 2020. 75 с.
7. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник 4-е вид. Київ : Альтерпрес, 2011. 324 с.:іл.
8. Шумілова В. В. Місце класичного танцю в системі хореографічної освіти. *Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-творч. конф. 20 трав. 2013 р.* Київ : НАКККіМ, 2013. С. 63–65.
9. Шумілова В. В. Методика виконання класичного танцю : метод. рек. до практ. занять для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 024 «Хореографія». Київ : НАКККіМ, 2019. 44 с.

Допоміжна література

10. Герц І. І. Формування умінь і навичок студентів хореографічної спеціалізації як майбутніх викладачів мистецтва хореографії. *Вісник Національної академії керівних кадрів.* 2017. № 1, С. 99–103.
11. Зарецька І. Історія зародження та створення українського класичного балету. *Педагогічні науки.* 2011. Вип. 58. Ч. 2. С. 48-51.
12. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю : метод. рек. до курсу «Практикум класичного танцю». Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 58 с.
13. Кравченко І. А. Основи музичного аналізу в роботі хореографа. Херсон : Вид-во ХДУ, 2009. 29 с.
14. Кравченко І. А. Основні принципи музичного оформлення вправ класичного танцю: метод. рек. для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей: 7. 910103. ПМСО. Хореографія. Херсон : Вид-во ХДУ, 2010. 70 с.
15. Путіліна Т. М. Сучасні методи в методиці викладання класичного танцю. *Педагогічні науки: зб. наук. праць.* 2017. Вип. 133. С. 190-194.

16. Рехліцька А. Є., Білоусенко І. В. *Рухи класичного танцю у схемах: навч.-метод. посібн. для студ. вищ. навч. закл. спец-ті «Хореографія»*. Херсон: ХДУ, 2014. 72 с.
17. *Теорія і практика викладання фахових дисциплін* : зб. наук. пр. каф. народної хореографії КНУКіМ. Київ : Видавничий будинок «Аванпост–Прим», 2014. 216 с.
18. Туркевич В. *Хореографічне мистецтво у персоналіях* : біобібліограф. довідник. Київ, 1999. 224 с.
19. Цветкова Л. Ю. *Практики викладання класичного танцю: проблеми та засоби їх вирішення. Художні практики та мистецька освіта у кроскультурному просторі сучасності: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., 7-8 жовтня 2019 р.* Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2019. С. 23-26.
20. Чепалов О. *Хореологія* : статті та лекції. Київ : Ліра-К, 2020. 228 с.
21. Шариков Д. І. *Неокласицизм у хореографічній культурі: генеза і концепція балетного театру: монографія*. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2018. С. 200-216.
22. Clark A. *Dance Pedagogy*. London ; New York : Routledge, 2024. 308 p.
23. Durante V., DK. *Ballet: The Definitive Illustrated Story*. London : DK Publishing, 2018. 360 p.
24. Elgort A. *Ballet*. Paris : Edition Paris, 2020. 82 p.
25. Zeller J. *Humanizing Ballet Pedagogies: Philosophies, Perspectives, and Praxis for Teaching Ballet*. London ; New York : Routledge, 2025. 208 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

26. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого URL: <http://www.nplu.org/>
27. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
28. Електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. URL: <http://library.nakkkim.edu.ua/>
29. Відкритий урок артистів балету Національної опери України. Майстер-клас Сиріла Атанасова. URL: <http://youtu.be/ITCNBgeYpp4>
30. «Class Concert – Kiev Ballet, за участю учнів та студентів КДХУ». URL: <http://youtu.be/iKohbJx5cKQ>
31. World Ballet Day 2021 with the Bayerisches Staatsballet. URL: https://www.youtube.com/live/Uxwj_r4HYrw?si=txgIFfaPnDeVLo5M
32. The Royal Ballet moninng class in full—Word Ballet Day 2018. URL: https://youtu.be/FySuVhmb-OY?si=AWiM5Vkkx1W_MopB
33. Academia Teatro Scala. Diploma Scuola Di Ballo 8 Cordova Femminile 11.06.2022. URL: https://youtu.be/mW_pUWzk2KI?si=U72akouayMM2SrE5